

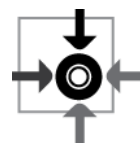
ראש השנה

ידע קודם

1. הבנת מהות הברכות מלכויות, זיכרונות ושופרות, המוזכרות בתפילת מוסף לראש השנה: כמה פסוקי מקורות יש בכל ברכה? מהיכן מובאים פסוקי המקורות?
2. כמה תפילות מתפללים בראש השנה? אילו הן התפילות?
3. המשנה במסכת ראש השנה, פרק ד משנה ו, שנושאה הברכות מלכויות, זיכרונות, שופרות ומחלוקת התנאים.

יעדי המשימה

1. **התמצאות במבנה של טקסט הלכתי** – במשנה במסכת לראש השנה, במחזור התפילה של ראש השנה ובתנ"ך;
2. **הבנה ופרשנות** – גילוי המבנה של תפילת מוסף לראש השנה באמצעות הבנת החוקיות שבה והבנת הקשרים שבין המשנה ובין מחזור התפילה;
3. **הבנה ופרשנות** – ניתוח מחלוקות במשנה לראש השנה;
4. **הבנה ופרשנות** – הבנת המשמעות המשותפת של הפסוקים בתפילת מוסף לראש השנה;
5. **ערכים ורלוונטיות** – כתיבת סיכום רפלקטיבי על המשימה ועל תרומתה לחוויית תפילת ראש השנה של התלמיד;
6. **מיומנות כללית** – **הבעה בכתב** – ארגון המידע בטבלה.

התנאים לביצוע המשימה

1. עבודה אישית ועבודה בזוגות;
2. שני שיעורים בכיתה ועבודה בבית לפי הצורך.

החומרים לביצוע המשימה

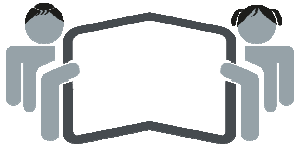

1. המשימה לתלמיד 'ראש השנה', שבה אמצעי העזר האלה:
 - תפילת מוסף לראש השנה ובה מסומנים הפסוקים מהתנ"ך;
 - טבלה למיון פסוקים;
 - דף "פסוק לי פסוקך" (כאפשרות להרחבת המשימה).
2. מחזור תפילה לראש השנה;
3. ספר תנ"ך.

התוצר המצופה מהתלמיד

1. טבלה ובה הפסוקים ממוינים לפי הברכות ולפי סדר הופעתן במחזור התפילה (תוצר משותף של שני תלמידים העובדים יחד);
2. דפי המשימה שבהם התלמידים נדרשים לפענח את המשנה לראש השנה.

מורים יקרים,

לפניכם משימה העוסקת במשנה לראש השנה. משימה זו היא משימת הערכה לאחר שבכיתה למדו את פרק ד משנה ו, העוסקת בברכות מלכויות, זיכרונות ושופרות.

משנה זו נלמדת במסגרת ההגבר, אך מומלץ ללמדה ולבצע את משימת ההערכה המתבססת עליה סמוך לראש השנה. פעילות התלמידים במשימה תקרב את התלמידים אל תפילות יום הדין בכלל ואל תפילת המוסף והברכות מלכויות, זיכרונות ושופרות בפרט. התלמידים יבינו את המשמעות העמוקה של קטעי התפילה, ותפילתם תקבל ממד עמוק יותר.

חזרה על החומר שנלמד: לפני שמתחילים במשימה כדאי לשוב ולהציג לתלמידים את שלושת המקורות: המשנה, מחזור התפילה והתנ"ך, והקשרים ביניהם. אפשר לבקש מהתלמידים להביא לכיתה את המחזור שבו הם מתפללים, ולבקש מהם למצוא בו את תפילת זיכרונות מלכויות ושופרות.

הצגת המשימה "המשנה לראש השנה" לתלמידים: יש לחלק את דפי המשימה, לקרוא אותם עם התלמידים ולהסביר להם שביצוע המשימה הוא כלי הערכה – הערכת המורה, הערכה עצמית, ולפי שיקול דעתו של המורה, גם הערכת עמיתים.

במשימה זו התלמידים ימלאו תפקיד של "בִּלְשֵׁי הַמְּשֵׁנָה" ויתבקשו לפענח את המשמעות של המשנה לראש השנה בעזרת שלושה רמזים. כל רמז ימקד את התלמידים בנושא אחר המופיע במשנה:

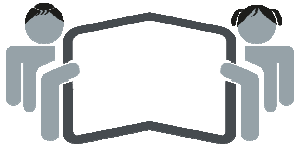
מבנה התפילה – התלמיד יידרש לחקור את שלוש הברכות הנוספות לתפילת מוסף לראש השנה, לגלות את החוקיות שבסדר של הפסוקים המובאים ולמצוא את המאפיין המשותף לכל המובאות מן התנ"ך.

המחלוקות שבמשנה – התלמיד יידרש להבין מהו המקרה, מיהם החולקים ומהו הדין במחלוקת אחת מבין השתיים המוזכרות במשנה.

פסוקים שאין בהם פורענות – התלמיד יידרש להבין מהו הקריטריון להכללת פסוקים אלה בתפילה ולא פסוקים שיש בהם פורענות.

במשימה יש כמה שלבים, וביצועה צריך להסתיים לאחר כשלושה שיעורים.

כדאי לאפשר לתלמידים להכין את משימת הביצוע בחברותא של שני תלמידים, אבל את שלב 4 – הפענוח של המשנה כולה ואת שלב 5 – הסיכום הרפלקטיבי, יעשה כל תלמיד בעצמו.

שלב 1 – פענוח מבנה התפילה

יעדי שלב 1

1. **התמצאות במבנה של טקסט הלכתי** – המשנה במסכת לראש השנה, מחזור התפילה של ראש השנה והתנ"ך;
2. **הבנה ופרשנות** – גילוי המבנה של תפילת מוסף לראש השנה באמצעות הבנת החוקיות שבה והבנת הקשרים שבין המשנה ובין מחזור התפילה;
3. **מיומנות כללית – הבעה בכתב** – ארגון מידע בטבלה.

התנאים לביצוע שלב 1

עבודה בזוגות בכיתה

החומרים לשלב 1

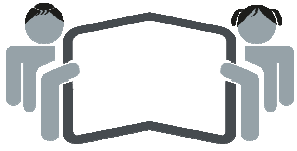
1. מחזור תפילה לראש השנה;
2. ספר תנ"ך;
3. התפילה ובה מסומנים הפסוקים מהתנ"ך;
4. טבלה למיון פסוקים, עמ' 8 במשימה לתלמיד;
5. דף לפענוח מבנה התפילה, עמ' 9 במשימה לתלמיד.

הנחיות להעברת שלב 1

כל תלמיד יחזיק בידיו מחזור תפילה לראש השנה וספר תנ"ך.

1. התלמיד יעיין במחזור התפילה ויכיר את הפסוקים והמקורות המובאים בברכות מלכויות, זיכרונות ושופרות. התלמיד יידרש למיין את הפסוקים לפסוקי מלכויות, פסוקי זיכרונות, ופסוקי שופרות לפי זיהוי מילות המפתח. את מילת המפתח הוא יאתר לפי השורשים מ-ל-כ, ז-כ-ר, ש-פ-ר וידגיש אותן בצבעים שונים על גבי התפילה הכתובה במשימה לתלמיד (עמ' 3-6). הפסוקים כתובים בנספח 1 במדריך זה.
2. התלמיד יכיר את הברכות ויבין אותן ולאחר מכן הוא ישלים את המידע החסר בטבלה למיון הפסוקים (עמ' 8 במשימה לתלמיד). בעמוד 7 במשימה לתלמיד כתובות הנחיות להשלמת הטבלה. צריך להסביר לתלמידים שחלק מן התאים בטבלה כבר הושלמו וניתן להיעזר בהם כדוגמה להשלמת התאים הריקים.
 - השלמה של גוף הטבלה – התלמיד ימקם כל פסוק במקום המתאים לו בטבלה ויעתיק כמה מילים מכל פסוק שבהן כלולה מילת המפתח שאותה הדגיש בשלב ראשון. בחלק מהתאים חסר המקור לציטוט (מראה המקום של הפסוק בתנ"ך) והתלמיד יידרש להשלימו. במקרה הצורך אפשר להציג לתלמידים את נספח 3 במדריך זה, ובו רשימה של הספרים בתנ"ך.
 - השלמה של שורת הכותרות העליונה – התלמיד יידרש להשלים בשורה העליונה בטבלה את החסר: הכותרות **זיכרונות**, **שופרות**, במקום הנכון (על סמך הכותרת **מלכויות** שכבר נתונה בטבלה). כמו כן הוא יידרש להשלים את **ההסבר של הפסוקים בטור של מלכויות** (על סמך ההסברים על הפסוקים שכבר נתונים בשני הטורים השמאליים).
 - השלמת הטור הימני – התלמיד יידרש לכתוב מאיזה חלק בתנ"ך מובאים הפסוקים בכל קבוצה.
 - הטבלה המלאה מוצגת בנספח 2 במדריך זה.

3. התלמידים יידרשו להסביר כיצד ידעו אילו הם פסוקי התורה, אילו הם פסוקי כתובים ואילו הם פסוקי נביאים. הם יוכלו לענות על השאלה בשתי דרכים:
- לפי מראה המקום של הפסוק בתנ"ך המצוין במחזור.
 - לפי הפתיח המאפיין כל קבוצת פסוקים:
- פסוקים מן התורה מובאים במחזור אחרי פתיח זה: "ככתוב בתורתך" או "ובתורתך כתוב לאמר".
 - פסוקים מן הכתובים מובאים במחזור אחרי פתיח זה: "ובדברי קודשך כתוב לאמר".
 - פסוקים מן הנביאים מובאים במחזור אחרי פתיח זה: "ועל ידי עבדיך הנביאים כתוב לאמר".
4. בסיום הפעילות בשלב זה ייתן המורה לתלמידים טבלה שהושלמה (נספח 2 במדריך זה) כדי שהתלמידים יוכלו לבדוק את עצמם ולתקן את הטבלה שלהם במידת הצורך. יש להנחות את התלמידים למסור להערכה את העותק המקורי עם התיקונים.

התוצר בשלב 1

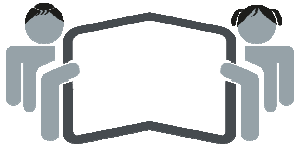

1. טבלה למיון פסוקים שהושלמו בה כל הפרטים הנדרשים (עמ' 8 במשימה לתלמיד);
2. דף לפענוח מבנה התפילה (עמ' 9 במשימה לתלמיד).

הערכת שלב 1

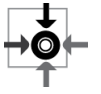

יש להעריך לפי המחווון את הטבלה (זו שהתלמידים בדקו את השלמתה בעצמם), ואת השאלות בדף לפענוח מבנה התפילה בעמ' 9 במשימה לתלמיד, ולהחזיר אותן לתלמידים עם משוב בסיום השלב הזה.

שלב 2 – ניתוח המחלוקות במשנה

יעד שלב 2

הבנה ופרשנות – ניתוח מחלוקות במשנה לראש השנה

התנאים לביצוע שלב 2

עבודה בזוגות בכיתה

החומרים לשלב 2

1. המשנה ;
2. דף ניתוח המחלוקת במשנה, עמ' 12 במשימה לתלמיד.

הנחיות להעברת שלב 2

יש להורות לתלמידים לנתח מחלוקת אחת מבין השתיים המופיעות במשנה. כל זוג תלמידים ישלים את הדף לניתוח המחלוקת במשנה, עמ' 12 במשימה לתלמיד, ויכתוב בלשונו מהו המקרה המובא במחלוקת, מיהם התנאים החולקים זה על זה ומהו הדין לפי דעתו של כל תנא. לדוגמה:

מחלוקת א

המקרה : כמה פסוקי מלכויות, זיכרונות ושופרות יש לומר בתפילת מוסף לראש השנה כדי לצאת ידי חובה?

החולקים : תנא קמא ורבי יוחנן בן נורי.

הדין : לדעת תנא קמא חייבים לומר עשרה פסוקים בכל ברכה.

לדעת רבי יוחנן בן נורי אם אמר שלושה פסוקים ממלכויות, שלושה פסוקים מזיכרונות ושלושה פסוקים משופרות – יצא ידי חובה.

מחלוקת ב

המקרה : האם חייבים להקפיד על הסדר : קודם פסוקי תורה, אחר כך פסוקי כתובים, אחר כך פסוקי נביאים ובסוף פסוק מן התורה?

החולקים : תנא קמא ורבי יוסי.

הדין : לדעת תנא קמא הסדר חשוב. בכל אחת מן הברכות אומרים תחילה שלושה פסוקים מן התורה, אחר כך שלושה פסוקים מן הכתובים, אחר כך שלושה פסוקים מן הנביאים ובסוף פסוק מן התורה. רבי יוסי מסכים עם תנא קמא שהסדר חשוב, אבל אם טעה ובסוף אמר פסוק מנביאים ולא מהתורה – בדיעבד יצא ידי חובה.

התוצר בשלב 2

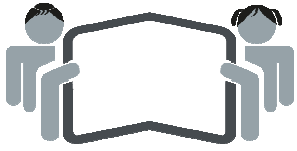

דף לניתוח המחלוקת במשנה (עמ' 12 במשימה לתלמיד)

הערכת שלב 2

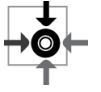

ההערכה תתבצע לפי המחווון לאחר סיום שלב זה. המורה יחזיר לתלמידים את התוצר עם משוב.

שלב 3 – תוכן הפסוקים בתפילה

יעד שלב 3

הבנה ופרשנות – הבנת המשמעות המשותפת של הפסוקים בתפילת מוסף לראש השנה

התנאים לביצוע שלב 3

עבודה בזוגות בכיתה

החומרים לשלב 3

1. המשנה ;
2. הדף "תוכן הפסוקים בתפילה", עמ' 13 במשימה לתלמיד.

הנחיות להעברת שלב 3

בשלב זה יכירו התלמידים שני פסוקים שלא קראו עד כה, שאינם כלולים בברכת מלכויות בתפילת מוסף לראש השנה. התלמידים יידרשו להסביר לפי מה שלמדו במשנה מדוע פסוקים אלה אינם ראויים להיכלל בברכה. נוסף על כך הם יכתבו את המסקנה הכללית: מהו התוכן של הפסוקים הראויים להיכלל בברכה ומהו התוכן של הפסוקים שאינם ראויים להיכלל בברכה. המורה יעודד את התלמידים לדון בנושא ולכתוב את תשובתם בדף המשימה.

התוצר בשלב 3

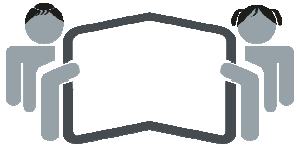

תוכן הפסוקים בתפילה (עמ' 13 במשימה לתמיד)

הערכת שלב 3

ההערכה תתבצע לפי המחווון לאחר סיום המשימה. התוצר יוחזר לתלמידים עם משוב.

שלב 4 – פענוח המשנה כולה

יעדי שלב 4

1. **התמצאות במבנה של טקסט הלכתי** – המשנה במסכת לראש השנה, מחזור התפילה של ראש השנה והתנ"ך;
2. **הבנה ופרשנות** – הכרת המבנה של תפילת מוסף לראש השנה באמצעות הבנת החוקיות שבה והבנת הקשרים שבין המשנה ובין מחזור התפילה;
3. **הבנה ופרשנות** – ניתוח מחלוקות במשנה לראש השנה;
4. **הבנה ופרשנות** – הבנת המשמעות המשותפת של הפסוקים בתפילת מוסף לראש השנה.

התנאים לביצוע שלב 4

עבודה אישית בכיתה

החומרים לשלב 4

1. המשנה;
2. העמודים במשימה לתלמיד שהושלמו בשלבים הקודמים של המשימה;
3. הדף "פענוח המשנה כולה", עמ' 14 במשימה לתלמיד.

הנחיות להעברת שלב 4

- יש להנחות את התלמידים לחזור ולבדוק את תשובותיהם בשלבים הקודמים של המשימה, כלומר את הפענוח של שלושת הרמזים בתעלומה. לפי הפתרונות של החלקים השונים במשנה, התלמידים יוכלו להסביר בלשונם את המשנה כולה. ההסבר יעסוק בנושאים האלה:
- מבנה התפילה: בכל ברכה יש עשרה ציטוטים ממקורות שונים בתנ"ך. כל קבוצה של שלושה פסוקים (מתוך עשרת הציטוטים) היא יחידה אחת בעלת פתיח זהה, המצוטטת מחלק כלשהו בתנ"ך – תורה, כתובים או נביאים.
 - ניתוח אחת המחלוקות במשנה.
 - נושא הפסוקים בתפילת המוסף – פסוקים שאינם קשורים לפורענות.

התוצר בשלב 4

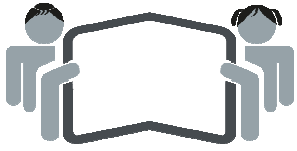

פענוח המשנה כולה (עמ' 14 במשימה לתלמיד)

הערכת שלב 4

ההערכה תבצע לפי המחווון לאחר סיום המשימה.

שלב 5 – סיכום ומסקנות

יעד שלב 5

ערכים ורלוונטיות – כתיבת סיכום רפלקטיבי על המשימה ועל תרומתה לחוויית התלמיד בזמן תפילת ראש השנה.

התנאים לביצוע שלב 5

עבודה אישית בבית

החומרים לשלב 5

סיכום רפלקטיבי של המשימה, עמ' 15 במשימה לתלמיד

הנחיות להעברת שלב 5

יש לערוך בכיתה דיון מסכם אחרי ראש השנה ואחרי שהתלמידים התפללו בבית הכנסת את תפילות החג. המורה יעלה בדיון את הסוגיות האלה: מהם הדברים החדשים שלמדו התלמידים על מבנה תפילת מוסף לראש השנה בזכות ביצוע המשימה? מה הם למדו על המשנה כולה? כיצד השפיעה המשימה על כוונת התפילה בחג? האם התלמידים שיתפו חברים או בני משפחה במה שלמדו במשימה ומה ספרו להם? מה היו התגובות לשיתוף? וכדומה.

התלמידים יקריאו בכיתה את דף הסיכום והמסקנות.

המורה יעודד את התלמידים להעלות בדיון בכיתה את מה שכתבו, ויכתוב על הלוח את הרעיונות המרכזיים החשובים שהעלו התלמידים בכתיבתם ובשיח בכיתה.

התוצר בשלב 5

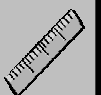
דיון ושיח בכיתה

הערכת שלב 5

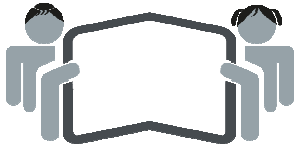

אפשר להעריך את הסיכום הרפלקטיבי לפי המחווון לאחר סיום המשימה. לא תינתן הערכה לתלמיד על השתתפותו בדיון בכיתה.

סיכום של הערכת המשימה ראש השנה

- הערכה של הטבלה למיון הפסוקים והשאלות בנושא מבנה התפילה (בסיום שלב 1);
- הערכה של ניתוח המחלוקות במשנה (בסיום שלב 2);
- הערכה של השאלות על תוכן הפסוקים בתפילה (בסיום שלב 3);
- הערכה של פענוח המשנה השלמה (בסיום המשימה);
- הערכה של הסיכום הרפלקטיבי (אופציונלי, בסיום המשימה).

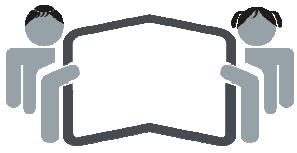
הצעות להרחבת המשימה

"פסוק לי פסוקך" – הבנת המשמעות של הפסוקים בתפילת מוסף לראש השנה.

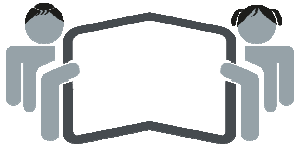
כל תלמיד יקבל מהמורה פסוק מרשימת הפסוקים המרכיבים את הברכות בתפילת מוסף לראש השנה.

התלמיד יעתיק את הפסוק ויציין את מראה המקום שלו בתנ"ך ובתפילת מוסף לראש השנה. לאחר מכן התלמיד יסביר את הרעיון המובא בפסוק ויכתוב כיצד מתקשר הפסוק לראש השנה. לשם כך אפשר לתת לתלמידים את התבנית המופיעה בנספח 4 במדריך זה.

לקראת ראש השנה יקבלו התלמידים אוגדן של כל הפסוקים המרכיבים את הברכות בתפילת ראש השנה עם ההסברים של חבריהם.

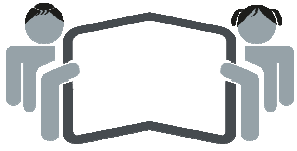

בתחילת הדרך 2-1	קרוב להשגת היעד 4-3	השגת היעד 6-5	רמת ביצוע מטלה	קריטריון
התלמיד השלים בטבלה למיון פסוקים מעט מהפסוקים והמקורות החסרים.	התלמיד השלים בטבלה למיון פסוקים כמחצית מהפסוקים והמקורות החסרים.	התלמיד השלים בטבלה למיון פסוקים את רוב הפסוקים ואת רוב המקורות החסרים.	ציטוט הפסוקים ומקורותיהם מתפילת מוסף לראש השנה, בטבלה למיון פסוקים (שלב 1)	התמצאות במבנה של טקסט הלכתי: במשנה, במסכת לראש השנה, במחזור התפילה של ראש השנה ובתנ"ך
התלמיד לא השלים כלל את נושאי הברכות בתפילה, בטבלה למיון פסוקים.	התלמיד השלים בטבלה למיון פסוקים את הנושא של ברכה אחת בתפילה (בשורת הכותרות בטבלה).	התלמיד השלים בטבלה למיון פסוקים את הנושאים של שתי ברכות בתפילה (בשורת הכותרות בטבלה).	השלמת נושא הברכות בתפילת מוסף לראש השנה, בטבלה למיון פסוקים (שלב 1)	
התלמיד כתב את מילות הפתיחה המאפיינות ברכה אחת, או לא זיהה כלל את מילות הפתיחה המאפיינות את התפילה.	התלמיד כתב בדף לפענוח מבנה התפילה את מילות הפתיחה המאפיינות שתי ברכות בתפילת מוסף לראש השנה.	התלמיד כתב בדף לפענוח מבנה התפילה את מילות הפתיחה המאפיינות את שלוש הברכות בתפילת מוסף לראש השנה.	זיהוי מילות הפתיחה המאפיינות את הפסוקים בברכות שבתפילת מוסף לראש השנה (שלב 1)	הבנה ופרשנות: גילוי המבנה של תפילת מוסף לראש השנה באמצעות הבנת החוקיות שבה והבנת הקשרים שבין המשנה ובין מחזור התפילה
התלמיד השלים מקור אחד, או לא השלים כלל את המקורות של הפסוקים בתנ"ך (בטור הימני).	התלמיד השלים בטבלה למיון פסוקים שני מקורות בתנ"ך (בטור הימני).	התלמיד השלים בטבלה למיון פסוקים את שלושת המקורות בתנ"ך (בטור הימני בטבלה).	השלמת מקור הפסוקים בתנ"ך, המופיעים בתפילת מוסף לראש השנה, בטבלה למיון פסוקים (שלב 1)	
התלמיד הסביר את הדרך לגילוי מקור הפסוקים בצורה שאינה ברורה, המעידה על חוסר הבנה, או לא הסביר כלל את הדרך לגילוי מקור הפסוקים בתפילה.	התלמיד הסביר באופן חלקי את הדרך לגילוי מקור הפסוקים בתפילת מוסף לראש השנה.	התלמיד הסביר בדיוקנות את הדרך לגילוי מקור הפסוקים בתפילת מוסף לראש השנה.	הסבר הדרך לגילוי מקור הפסוקים בתפילת מוסף לראש השנה (שלב 1)	

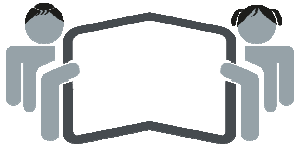
מהוון (המשך)

קריטריון	רמת ביצוע מטלה	השגת היעד 6-5	קרוב להשגת היעד 4-3	בתחילת הדרך 2-1
הבנה ופרשנות: ניתוח מחלוקת במשנה לראש השנה	ניתוח מחלוקת אחת במשנה לראש השנה – המקרה (שלב 2)	התלמיד תיאר בדייקנות את המקרה במחלוקת המוצגת במשנה לראש השנה.	התלמיד תיאר באופן חלקי את המקרה במחלוקת המוצגת במשנה לראש השנה.	התלמיד תיאר את המקרה בצורה שאינה ברורה, המעידה על חוסר הבנה, או לא תיאר כלל את המקרה במחלוקת המוצגת במשנה לראש השנה.
הבנה ופרשנות: הבנת המשמעות המשותפת של הפסוקים בתפילת מוסף לראש השנה	ניתוח מחלוקת אחת במשנה לראש השנה – החולקים (שלב 2)	התלמיד ציין את שני החולקים במחלוקת המוצגת במשנה לראש השנה.	התלמיד ציין חולק אחד במחלוקת המוצגת במשנה לראש השנה.	התלמיד לא ציין את החולקים במחלוקת המוצגת במשנה לראש השנה.
הבנה ופרשנות: הבנת המשמעות המשותפת של הפסוקים בתפילת מוסף לראש השנה	ניתוח מחלוקת אחת במשנה לראש השנה – הדין (שלב 2)	התלמיד הסביר בדייקנות את הדין במחלוקת המוצגת במשנה לראש השנה.	התלמיד הסביר באופן חלקי את הדין במחלוקת המוצגת במשנה לראש השנה.	התלמיד הסביר את הדין בצורה שאינה ברורה, המעידה על חוסר הבנה, או לא הסביר כלל את הדין במחלוקת המוצגת במשנה לראש השנה.
הבנה ופרשנות: הבנת המשמעות המשותפת של הפסוקים בתפילת מוסף לראש השנה	הצגת הסיבה לאי- התאמה של פסוקים לברכת מלכויות בתפילת מוסף לראש השנה (שלב 3)	התלמיד הסביר בדייקנות את הסיבה לכך שהפסוקים אינם מתאימים לברכת מלכויות בתפילה.	התלמיד הסביר באופן חלקי את הסיבה לכך שהפסוקים אינם מתאימים לברכת מלכויות בתפילה.	התלמיד הסביר את הסיבה לכך שהפסוקים אינם מתאימים בצורה שאינה ברורה, המעידה על חוסר הבנה. התלמיד הסביר מהם הנושאים בצורה שאינה ברורה, המעידה על חוסר הבנה.
הבנה ופרשנות: הבנת המשנה לראש השנה	הסבר המשנה לראש השנה בלשון התלמיד (שלב 4)	התלמיד הסביר בדייקנות את המשנה לראש השנה בשלמותה.	התלמיד הסביר בדייקנות חלק מהמשנה לראש השנה, או הסביר באופן חלקי את כל המשנה לראש השנה.	התלמיד הסביר את המשנה בצורה שאינה ברורה, המעידה על חוסר הבנה, או לא הסביר כלל את המשנה לראש השנה.

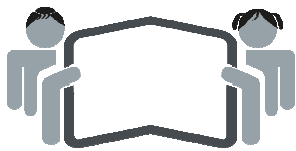
מהוון (המשך)

בתחילת הדרך 2-1	קרוב להשגת היעד 4-3	השגת היעד 6-5	רמת ביצוע מטלה	קריטריון
התלמיד הציג את הפסוקים ואת כותרות השורות והעמודות בצורה מרושלת.	התלמיד הציג את הפסוקים ואת כותרות השורות והעמודות בצורה מאורגנת למדי.	התלמיד הציג את הפסוקים ואת כותרות השורות והעמודות בצורה מאורגנת ומוקפדת.	ארגון מידע בטבלה (שלב 1)	מיומנות כללית: הבעה בכתב (אופציונלי)
התלמיד דיווח על המשימה או על התפילה, ולא ציין כיצד המשימה השפיעה על התפילה.	התלמיד הסביר באמצעות עובדות כיצד ביצוע המשימה השפיע על חוויית התפילה שלו בראש השנה, אבל לא ביטא רגשות אישיים.	התלמיד הסביר כיצד ביצוע המשימה השפיע על חוויית התפילה שלו בראש השנה וביטא רגשות אישיים.	סיכום אישי (שלב 5)	חשיבה רפלקטיבית (ערכים) (אופציונלי)

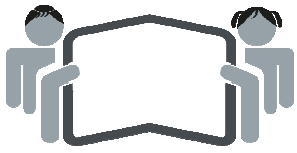

נספח 1 – דף פסוקים

- 1 ו-ה' עליהם יראה ויצא כבֶּרֶק חֶצוֹ וַאֲדָנָי-ה' בְּשׁוֹפָר יִתְקַע וְהִלֵּךְ בְּסַעֲרוֹת תִּימָן.
זכריה ט, יד
- 2 וְהָיָה ה' לְמִלְךָ עַל-כָּל-הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה ה' אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד.
זכריה יד, ט
- 3 וַיְהִי בַּיּוֹם הַהוּא מִלְּךָ בְּהִתְאַסֵּף רְאִשֵׁי עַם יִחָד שְׂבָטֵי יִשְׂרָאֵל.
דברים לג, ה
- 4 ה' יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד.
שמות טו, יח
- 5 מֶרְפָּה נָתַן לִירָאִיו יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ.
תהילים קיא, ה
- 6 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְּהִיַת הַבֶּקֶר וַיְהִי קֶלֶת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל-הַהָר וְקֹל שׁוֹפָר חָזַק מְאֹד וַיִּחַרַד כָּל-הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה.
שמות יט, טז ; יט
- 7 שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד.
דברים ו, ד
- 8 שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאִשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיָּבֹא מִלְּךָ הַכְּבוֹד. מִי הוּא זֶה מִלְּךָ הַכְּבוֹד? ה' צְבָאוֹת הוּא מִלְּךָ הַכְּבוֹד סְלָה.
תהילים כד, ט
- 9 תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגְנוֹ.
תהילים פא, ד
- 10 הִלֵּךְ וּקְרֵאתָ בְּאֲזִנֵי יְרוּשָׁלַם לֵאמֹר בַּה אָמַר ה' זְכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרֶיךָ אֲהַבַת כְּלוּלַתְיֶךָ לְכַתּוּב אַחֲרַי בַּמִּדְבָּר בְּאֲרֶץ לֹא זְרוּעָה.
ירמיהו ב, ב
- 11 עָלָה אֱלֹהִים בְּתְרוּעָה ה' בְּקוֹל שׁוֹפָר.
תהילים מז, ו
- 12 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֲבָדִים בְּאֲרֶץ אֲשׁוּר וְהִנְדָּחִים בְּאֲרֶץ מִצְרַיִם וְהִשְׁתַּחֲוּוּ ל-ה' בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלַם.
ישעיהו כז, יג
- 13 כֹּה-אָמַר ה' מִלְּךָ-יִשְׂרָאֵל וּנְאֻלוּ ה' צְבָאוֹת אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֵי אֵין אֱלֹהִים.
ישעיהו מד, ו
- 14 הַבֵּן יִקִּיר לִי אֲפָרִים אִם יֵלֵךְ שַׁעֲשַׁעִים כִּי-מִדֵּי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֲזַכְּרֶנּוּ עוֹד עַל-בֶּן הַמּוֹ מַעֲי לֹו רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ נְאֻם ה'.
ירמיהו לא, יט
- 15 וּבַיּוֹם שִׁמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצְרוֹת עַל עַלְתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שְׁלָמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְזִכְרוֹן לְפָנַי אֱלֹקֵיכֶם אֲנִי ה' אֱלֹקֵיכֶם.
במדבר י, י

- 16 וּזְכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רֵאשִׁנִּים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי-אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי ה'.
- ויקרא כו, מה
- 17 בַּחֲצֵצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ ה'.
- תהילים צח, ו
- 18 וְעָלוּ מוֹשְׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשַׁפֵּט אֶת-הַר עֲשׂוֹ וְהִיָּתָה לַ-ה' הַמְּלוּכָה.
- עובדיה א, כא
- 19 וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת-נֹחַ וְאֶת כָּל-הַחַיָּה וְאֶת-כָּל-הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתִּבָּה וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל-הָאָרֶץ וַיָּשֹׁבוּ הַמַּיִם.
- בראשית ח, א
- 20 וּזְכַרְתִּי אֲנִי אֶת-בְּרִיתִי אֹתָךְ בַּיּוֹם נִעֲוַרְיָךְ וְהַקִּימוֹתִי לָךְ בְּרִית עוֹלָם.
- יחזקאל טז, ס
- 21 ה' מֶלֶךְ גְּאוֹת לְבִשׁ. לְבִשׁ ה' עֵז הַתְּאֵזֵר אַף-תִּכּוֹן תִּבֵּל בַּל-תִּמּוֹט.
- תהילים צג, א
- 22 זָכַר עֲשָׂה לְנַפְלְאוֹתָיו חֲנוּן וְרַחוּם ה'.
- תהילים קיא, ד
- 23 וְכָל-הָעַם רֵאִים אֶת-הַקּוֹלֹת וְאֶת-הַלְפִידִם וְאֶת קוֹל הַשֹּׁפָר וְאֶת-הַקָּהָר עֹשֵׂן וַיֵּרָא הָעַם וַיִּנְעוּ וַיַּעֲמָדוּ מֵרַחֵק.
- שמות כ, יד
- 24 וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת-בְּרִיתוֹ אֶת-אַבְרָהָם אֶת-יִצְחָק וְאֶת-יַעֲקֹב.
- שמות ב, כד
- 25 כָּל-יֹשְׁבֵי תִבְלִ וְשֹׁכְנֵי אֶרֶץ כְּנָעַן-גַּם הָרִים תִּרְאוּ וְכִתְקַע שׁוֹפָר תִּשְׁמָעוּ.
- ישעיהו יח, ג
- 26 לֹא-הַבֵּיט אֵוֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא-רָאָה עֵמֶל בְּיִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהָיו עֲמוֹ וְתִרְוַעַת מֶלֶךְ בּוֹ.
- במדבר כג, כא
- 27 וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ וַיִּנָּחֵם כְּרַב חֲסָדוֹ.
- תהילים קו, מה
- 28 כִּי לַ-ה' הַמְּלוּכָה וּמִשְׁלַל בְּגוֹיִם.
- תהילים כב, כט
- 29 וּזְכַרְתִּי אֶת-בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאֶת-בְּרִיתִי יִצְחָק וְאֶת-בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזַכֵּר וְהָאָרֶץ אֲזַכֵּר.
- ויקרא כו, מב
- 30 וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד מוֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל.
- שמות יט, יט
- הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר...
- תהילים קנ, א-ו

נספח 2 – טבלה למיון פסוקים – פתרון

שפרות	זיכרונות	מלכויות	נושא ותוכן הברכה מקור הפסוקים בתנ"ך
פסוקים המתארים את התגלות ה' בהר סיני ומשמעות השופר ביהדות	פסוקים המתארים את ההשגחה הפרטית של ה' על כל ברואיו	פסוקים המתארים את מלכות ה' על עם ישראל וההטנה שלו עליהם	
"וְקָל שֹׁפָר תִּזְכֹּר מְאֹד" (שמות יט, טו)	"וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת-חַם" (בראשית ח, א)	"ה' יִמְלֹךְ" (שמות טו, יח)	1
"וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד" (שמות יט, יט)	"וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת-בְּרִיתוֹ אֶת-אֲבֹרָהֶם" (שמות ב, כד)	"ה' אֱלֹהֵינוּ עִמּוֹ וְתִרְוַעַת מִלֶּךְ בּוֹ" (במדבר כג, כא)	2
"וְכָל-הָעַם רְאִים אֶת-הַקּוֹלֹת וְאֶת-הַלְפִידִם וְאֵת קוֹל הַשֹּׁפָר" (שמות כ, יד)	"וַיִּזְכֹּרְתִי אֶת-בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאֶת-בְּרִיתִי יִצְחָק וְאֶת-בְּרִיתִי אֲבֹרָהֶם אֲזַכֵּר וְהָאָרֶץ אֲזַכֵּר" (ויקרא כו, מב)	"וַיְהִי בִישְׂרוֹן מִלֶּךְ" (דברים לג, ה)	3
"ה' בְּקוֹל שׁוֹפָר" (תהילים מז, ו)	"זָכַר עֲשֵׂה לְנַפְשׁוֹתַי" (תהילים קיא, ד)	"בִּי לֹ-ה' הַמְּלוֹכָה" (תהילים כב כט)	4
"בְּחֻצְצוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמִּלְחָמָה" (תהילים צח, ו)	"וַיִּזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ" (תהילים קיא, ה)	"ה' מִלֶּךְ גָּאוֹת לְבִישׁ" (תהילים צג, א)	5
"תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בַּפֶּסַח לְיוֹם הַחֲנֻכָּה" (תהילים פא, ד)	"וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ" (תהילים קו, מה)	"כֹּה-אָמַר ה' מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל וְיִשְׂרָאֵל" (ישעיהו מד, יג)	6
פרק נוסף הללוהו בתקע שופר... (תהילים קנ, א-ו)	—	—	
"וְכִתְּבָה שׁוֹפָר תְּשֻׁעוֹת" (ישעיהו יח, ג)	"כֹּה אָמַר ה' וְזָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד וְנִעְוָרֶיךָ" (ירמיהו ב, ב)	"ה' מִלֶּךְ-יִשְׂרָאֵל וְנִגְאָלוֹ" (ישעיהו מד, ו)	7
"הֲיִיה בַּיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל" (ישעיהו כז, יג)	"וַיִּזְכֹּרְתִי אֲנִי אֶת-בְּרִיתִי אִתְּךָ" (יחזקאל טז, ס)	"וְהָיְתָה ה' לְמִלְכָּה עַל-כָּל-הָאָרֶץ" (זכריה יד ט)	8
"וַיִּזְכֹּרְתִי אֲנִי אֶת-בְּרִיתִי אִתְּךָ וְהָיְתָה ה' לְמִלְכָּה עַל-כָּל-הָאָרֶץ" (זכריה יד ט)	"בִּי-מִדֵּי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֲזַכְרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)	"וְהָיְתָה ה' לְמִלְכָּה עַל-כָּל-הָאָרֶץ" (זכריה יד ט)	9
"וְתִקְעֶתֶם בְּחֻצְצוֹת עַל עֲלֵתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שְׁלָמֵיכֶם" (במדבר י, י)	"וַיִּזְכֹּרְתִי לָהֶם בְּרִית רֵאשִׁינִים" (ויקרא כו, מה)	"שׁוֹפָר יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֱלֹהֵינוּ" (דברים ו, ד)	10

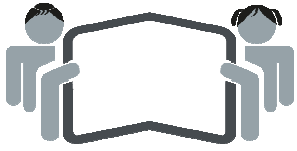
תורה

כתובים

נביאים

תורה

מדריך למורה – ראש השנה – כיתה ה'

נספח 3 – ספרי התנ"ך

ספרי התורה (חמישה חומשי תורה):

בראשית
שמות
ויקרא
במדבר
דברים

ספרי הנביאים:

יהושע
שופטים
שמואל (שמואל א", שמואל ב")
ספר מלכים (מלכים א", מלכים ב")
ישעיה (גם ישעיהו)
ירמיהו
יחזקאל
תרי עשר: הושע, יואל, עמוס, עובדיה, יונה, מיכה, נחום, חבקוק, צפניה, חגי, זכריה, מלאכי.

ספרי הכתובים:

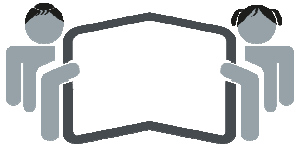
תהילים
משלי
איוב

חמש המגילות:

שיר השירים
רות
איכה
קהלת
אסתר

שיבת ציון וכתובים:

דניאל
עזרא - נחמיה
דברי הימים (דברי הימים א", דברי הימים ב")

נספח 4 – תבנית לדף "פסוק לי פסוקך"

הפסוק: " _____ "

" _____

מקור הפסוק: _____

נכלל בברכת: _____

הרעיון המובא בפסוק: _____

כיצד מתקשר- לדעתי- הפסוק לראש השנה?

שם התלמיד/ה: _____